

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Felelős szerkesztő: Soóthy Gyula.

A lap szellemi részét illető cikkek a szerkesztőségnek, az előfizetési pénzek az egyházmegyei pénztár (Gyulafehérvár vár) címére reklamációk pedig a kiadóhivatalnak (Papp György) küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Az előfizetés díjai:

Egész évre	—	—	—	—	8 Kor
Félévre	—	—	—	—	4
Negyedévre	—	—	—	—	2

Hirdetések díjazása szerint.

Nincs munka?

Nincs munkája a honatyáknak — most, mikor annyi égető kérdés vár megoldásra az élet nyomorúságai között.

Ha egyet tennének, t. i. megszüntetnék a drágaságot, az ország népe hálás volna irántuk. Ez a legégetőbb kérdés, háttérbe szorít minden mást. De, az Isten szerelmére! — ne ankétezzünk, hanem tegyünk úgy, hogy érezzük a „munkapárt“ munkáját.

A másik országos baj az élelmiszerek szemérmellen hamisítása. A tejbe vizet öntenek, a tejfelbe gipszet tesznek, a vajba margarint kevernek, a lud és sertés zsirba kókuszszirt vegytenek. A kenyeret felébe burgonyával pótolják. A paprikába téglaport, a borsba lisztet, a kávéba katánggyökeret, a horkába, virstlibe a jó ég tudja, mi mindent tesznek bele, ami még a vasgyomrot is tönkre teszi. És mi történik eme élelmiszerhamisítókkal, ha leleplezik? Fizetnek 5, 10,

20 korona pénzbürságot s azzal vége és folytatják tovább gyilkoló mesterségüket. Vajjon a Methyl-alkohol, amelyet jamaikai és braziliai rum név alatt árusítottak, hány embert ölt meg és mi történik a hamisítókkal? Semmi! Szigorítani kell tehát az élelmiszerek hamisításáról szóló törvényt. A súlyos testi sértés elkövetőit egy évi börtönnel is sújtják és aki örök időre nyomorékká teszi az embert hamisított élelmiszerekkel, azt 40—50 koronával büntetik.

Az élelmiszerek drágasága immár kilépett a „drágaság“ keretéből és szépecskén elhelyezkedett az „uzsora“ trónjára. És ha ez így van, miértbogy úgy is van, akkor kötelessége a törvénynek közbelépni és odadörögni az élelmiszerekkel uzsoráskodóknak a netovábbat! Mert ez az állapot előbb-utóbb kitérésre fog vezetni.

Ezeket segítsenek ott az országgyűlésen s akkor szívesen fizetjük az adót.

AZ ARADI NAP.

Ahogy az évek egymásután rúillepednek arra az október hatodikára, úgy pecsételődik meg a nemzet vértanúinak a szentsége mindig jobban, mindig szebben. A világ egyre internacionálisabb lesz érzelmeiben, vívmányaiban, a nemzetek lassan-lassan kezdik levetkőzni egymás iránt, eddig természetesen látszó gyűlöletüket, az égisz ére válaszfalak, érezzük, lassan omladoznak és néhány prófétai lélek, ahogy beleséjt a jövőbe, úgy látja, hogy végre akar közeledni az idő, amikor a nemzetek szeretettel, megbocsátva nyújtanak kezét egymásnak. Ezt az időt mi is hisszük és ha megjön, újra, századszor és ezredszer meg fogunk tudni bocsátani azoknak, akik ellenünk vetettek. Oh, mi nemeslelkű nép vagyunk. Csak amikor az év őszbe borul és október hatodikára lesz, szokik fel az égisz újra a választófal, közénk áll tizenhárom nemzeti szent, szomorúan, szótlan. Az egész világ kell, hogy megértse bennünket, miért labbad könnybe a szemünk ezen a napon. Dicsőséges történelmet, nemzeti önértetet, akaratokat, jogokat ignorálni lehet, de amikor egy meggyötört nemzet tizenhárom fájdalmas koporsót áll körül és igazságtalanul lekasztják hőseire sirva borul, évről-évre, évtizedről-évti-

TÁRCA.

Máriához.

Enyhet váró, bizó reménységgel
Itt térdelek újra lábaidnál.
Hozzad száll fel minden gondolatom,
Könnyem, dalom, mosolyom és imám.

Itt könyörgök forrón, esdekelve:
— Minden egyéb eltűn, mint az álom —
Máriám! a szívem hozott ide,
Gyógyulását csupán Tőled várom!

Fáj a szívem, szagatják az árnyak
Síró szellő . . . az őszi hervadás . . .
Segíts hinni, bízni és remélni:
Elmulásnak títka: feltámadás!

W. Tóth Anna.

A katonák lelki gondozásáról.

Irta: X.

Nagy örömmel fogtam a lelkes Reviczky Aladár könyvének a tanulmányozásához. Már félve napvilágot látott e munka: Imák és imtelmek a magyar kath. hadiak számára. Ez a kis könyv is egyik eklatáns példája annak a mindegyre szélesebb hullámokat verő mozgalomnak, mely az igazi és folytonos tevékenységben élő keresztény gondolkodásmódtól és cselekvéstől várja megmetélezett társadalmunk fölfrissítését és virágzó életre való serkentését.

Jó ez a kis könyv emlékeztetőül, hogy mily keveset törődtek eddig a keresztény katolikus katonával a jó buzdításul, mert útmutató arra, hogy miképen lehet hozzáférközni a néhez életet élő hadiak szívéhez. Alig történik valami, azonban még most is a katonaúság valóságos szellemének megteremtésére. Ritkaság s zamba megy az olyan katona — valljuk meg az igazat — akiben a katonai élet ki ne ölte volna, vagy legalább is ne csökkentette volna

vallásos életét. Nem tekinthetünk el attól a lelkektől jelenségtől sem, hogy a nehéz, a tetes s relative, a lelket is fölötte, néha tökéletesen munkába hajtó katonai foglalkozás természet-szerűleg nem gyöngéd lelkeket nevel. A fizikum szükségszerű fejlesztése az elme és szív megnyilatkozásaiban, meg vagyáiban az örömök, élvezetek nyersebb, — jobban szőlünk — darabosabb formáikhoz vezet.

Hasonlót tapasztalhatni a katona cselekedetei egész sorozatában. Benne van már a kaszárnya szellemében a föltétlen alárendeltség szigorú törvénye, anélkül, hogy tökéletes, igaz érvényt tudnának neki szerezni. A Szolgálati szabályzat 12. pontja szerint: „Az istenfielem az erkölcsös életmódnak alapját képezi és a kötelesség hű teljesítésére buzdít”. A 15. pont pedig így szól: „A honvéd erkölcsössége, mint kötelességerzetének, hűségének és megbízhatóságának támasza, a szolgálatra nagy jelentőséggel bír” s tovább (16. pont): „A harcoss jelleg és életmódja fedhetetlen legyen”.

Hiába teszi meg a szabályzat is a katonai élet alapjául az istenfielemmel felelő erköl-

OBERRBAUER A. UTODA

BUDAPEST, IV. VÁCI-UTCA 41.

„A legjobban hírnévre arverendő és legkedvezőbb egyházi szerek, ruhák, zászlok stb. gyára.”

Arjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve.

zedre, akkor a gyász szentsége megköveteli, hogy minden népek megemlékjenek a kalapot a mi tiszteletünkre.

Az a kis, de vitéz népek sorsa, hogy csak nagy halottjai vannak. De az élő nagyjaikat hurokra köti az igazságtalanság. Mi megszokhattuk ezt már. Az a nemzet, melynek Zrínyi Miklósi, Frangepánja, Fráter Györgye, Széchenyi és aradi vértanúi vannak, hősi nép, ha meg mindig tud megbocsátani. Az ilyen népről, ha történelme befejeződik, elmondják majd, hogy a lelke nagy volt.

De nem. Az ilyen népek a történelme nem szorulhat más népek alá. Neki van joga, hivatása, ereje, alapja az élthez, fejlődéshez. Epen, mert a lelke nagy. Amint az egyedek életében csak futólagos győzelem lehet az igazságtalané, a zsarnoké, aké a történelem filozófiája is bizonyodik attól a gondolatától, hogy a nyers hatalom irányítsa a népeket. Ideig-örig diadalt ül, akinek nem volna szabad, de vegre is megcsikorog alatta a földgolyó tengelye, mert eljön az idő, hogy igazságot osszanak. Nem örökre szenved, aki szenved, sem akit megtapostak, nem marad örökre fekvő. Az igazság győz! — ez a mi hiszekegyünk. És ez a hiszekegy törülje le a könnyet a szemünkből október 6-án.

Omega.

Az erdélyegyházmegyei

papi nyugdíjszabályainak revíziója.

2. Közlemény.

Mily szép látvány lenne, hogy a 40 évig küzdelemben es szenvedésben szolgált pap 1600 kor. nyugdíjjal nyomorogjon, kitől meg akkor is többet vár a társadalom, mint egy tanítótól

csősséget — nem ez a mostani katonaságunk gerince, hanem a függőelem (szubordináció); a föltétlen engedelmség kötelezettsége. Pezsgő verű, különböző foglalkozásu, nem egyforma vallásu, hajlamu fiatal erős embereket ezzei a nehéz bilincsel akarnak a hadi életre kiképezni. A legtöbb esetben alig sikerül, vagy legtöbbszörre a mesterséges látszat csalfa csalódása. Elvégzi feladatát a katona, mert nem teljesítés esetén súlyosan megbüntetik. Nem a kötelességérzet, hanem a büntetésektől, fenyítésekkel való félelem igazgatják.

A pusztán érzéki hatásokra támaszkodó nevelési rendszerek a nevelés gyakorlatának megszüntével elvesztik az addig elért eredményeket. Sok esetben annyira csökken alkalmazhatóságuk, hogy épen akkor pusztul el jelentőségük, mikor szükség volna rájuk. El kell csak képzelni, hogy minő tartalomnak kell lennie, amely békeben majd 300.000, háborúban közel egy millió lelket tarthat parancsoló igazában.

A mai katonás szellem megnyilatkozásai kétségbe töltenek el, vajjon a hadsereg tagjai kifejtik-e testük és lelkük minden tehetségét a megkívánható celok elérésére? A válságos pillanatokban nem a fenyegetés, hanem a lélek parancsolhat. S ezért egész társadalmunknak azt kellene követelnie, hogy a lélek uralkodjék a hadseregben, mert lehetetlenség tovább tűrni a szellemnek azt a szolgáló állapotát, melyben az mostan a katonáknál sanyálódik.

Meg kell fontolnunk, hogy a mi gyermekeinkről van szó, akiknek tizenkét évig bármi-

s a tanító majdnem másfel annyi nyugdíjjal lennéze azt a papot, ki a munkában neki nemcsak osztályrészes, hanem állása és tudománya folytán irányítója és vezetője volt.

Az esperes kerületek fele a módosítandó alapszabályokba bevetetni kívánja, hogy 40 évi szolgálat után, bármelyik egyházmegyei pap, ha nyugdíjba akar menni, orvosi bizonyítvány s a ker. papság beleegyezése nélkül szabadon tesse meg. Keületeünk papsága szintén ezen állápontra helyezkedik, mert 40 évi szolgálat után, ha valaki magát elég erősnek nem érzi, inkább hátrányára, sőt nem egyszer kárára van a szent ügynek, mint hasznára. Bárki 40 évi szolgálat előtt azonban munkakeptelenség esetén orvosi bizonyítvány és az illető ker. papság többségének hozzájárulása alapján nyerhessen nyugdíjat. Így eleje lesz vége azon eshetőségnek, hogy valaki kényelemszeretetet vagy más meg nem engedett okból magát idő előtt nyugdíjaztassa.

Hogy a nyugdíj jogosultság emelkedése a fennebb vázolt módon keresztülvihető legyen, a kérdésnek legnehezebb oldalát képezi a püspöki leiratban megkivánt „pénzügyi számítás” a felemelt kiadások fedezésére. Erre nézve a most tényleg alkalmazásban levő egyházmegyei papok létszámát véve alapul, a számítás a következő lesz: 1—10 évig 97 pap fizet 50 koronával 4850 koronát, 11—20 évig 60 koronával 7430 koronát, 21—30 évig 59 pap 31—40 évig 70 koronával 4030 koronát; 15 paptanárnak, kik tanári működésükben még tíz évet nem töltöttek be, részt 50, részt 60 koronával fizet 900 koronát, két börtön-lelkész 60—70 koronával 130 koronát, összesen 17340 korona. A papi nyugdíjalap 1909. évi számadása szerint 482.000 kor. tőke kamatja: 28,626 korona. Az espereskerületek tetemes részének alázatos kérése gróf Püspök urunk öngyémeltőségéhez, hogy nagynevű elődjei példája szerint az eddigi 1000 K. kegyes hozzájárulást méltóztassék 3000 koronára felemelni. A papi nyugdíjintézetnek 24.000 ko-

ronára becsült háza az espereskerületek nagy részének véleménye szerint adassék el s az araból vásároltassék 4¹/₂% kal kamatozó állam kötvény s ebből tiszta jövedelem lesz: 1080 korona. Ezen haz az 1909. évi számadás szerint 1659 kor. 96 fillért jövedelmezett, de házzajvitási és fenntartási költségekre 1048 K. 60 f. adatott ki, így a tiszta jövedelem 609 K. 36 f., ez pedig a 24.000 korona 3¹/₂%-os kamatainak se felel meg.

Az esperes kerületek nagy részének véleménye szerint a templom-pénztárak is a papi nyugdíjalap részere megadóztatandók. A kerületek egy része a hívők száma után, a másik rész a templom-alap tiszta jövedelme után kívánja a hozzájárulást megállapítani. Mert sok eset van, hogy sok a hívő s kevés a templom-alap, másrészt keves a hívő s aránylag gazdag a templom-alap; kerületeünk papsága a templom-alap tiszta jövedelmének 3¹/₂%-át kívánja e célra fordítani, mert igazságos, hogy hol több a jövedelem, több legyen a fizetés is és megfordítva, annál inkább, mert ahol kevés a hívő, a lelkész fizetéséhez annál nagyobb arányban járul más egyházi alap. Ezen hozzájárulásból mérsékelt számmal évi 2500 koronát várhat a nyugdíjalap.

Szinten az esperes kerületek tekintélyes része kívánja, hogy mivel többször fordul elő a plebánus elhalálása vagy más plebániára való távozása miatt az üresedés, így tekintélyes jövedelemmel bíró plebániák ideiglenesen adminisztráltak; ez esetben, ha a beneficium helyettesít nem kíván, a jövedelem egészen, ha segédlelkész vagy helyben lakó más pap adminisztrálja, az időközi jövedelem 50%-éka, ha szomszéd plebánus adminisztrálja, fuvarral az időközi jövedelemnek 25%-éka befizetendő a nyugdíjalap pénztárába. Ebből középszámmal 600 korona várható.

Az esperes kerületek nagy részének véleménye szerint mindazon egyházmegyei papok, kik szentszéki tanácsostól fölfelé egyházi kitün-

mányokat katonái kezébe. A természetes haladás szerint itt kellene befejezni a nevelést, vagy ha hiányos volt, itt kellene kiegészíteni. Kéthárom esztendő a nemzeti műveltség terjesztésében is el lehetne tölteni s vele nagyot nyerne értékben a hadsereg, a társadalom, mivel képzetebb egyedei lennének.

Igy a katona mit olvas? Scherlock Holmest, Nick Cartert, füzetes regényeket, olcsó aru sikamlós történeteket, élelapokat, szóval a ponyva speciális termékeit. Szobáról-szobára, szádról-szadrára járnak, mert a katona, különösen a magyar kedvel olvas. Láttam a kezükben jó könyveket is, melyek a folytonos használat miatt elrongyolódtak. Miért nem sietnek társadalmunk, egyesületeink jó olvasmányokkal támogatni a harcosképzés megbeszélendő nehéz munkáját? Mennyi büntölt elvonná a szegény legénység figyelmét, mert az olvasottakat teljes erővel magáév teszi, sokszor megbeszéli. Könnyed modorban megirt valóságos dolgok, erkölcsi kérdések, ipari, gazdasági tudnivalók a legégetőbb hiányok orvoslását segitenek elő. Elfogadásuktól nem zarkoznak el a hadvezetőség, hiszen láttuk, hogy az Emke könyvtárait a honvédség számára örömmel használta vette.

A másik sürgős tennivaló az egyházakat illeti. Nem volna szabad engedni, hogy a katonák vallásos kötelemeiket hamis ürügyek alatt elmulasztassák. Ismertem ezredet, melynek ötven százaléka magyar nyelvű volt s a Maros, meg Nyárad, tehát jórészen katolikus területtől sorozták. A husvéti szent gyónáshoz és ál-

tetésben részesülnek, a nyugdíjalap pénztárába fizessenek egyszersmindenkorra 50 koronát; így módon évi 300 kor. bevétel remélhető. Azon egyházmegyei papok, kik 3000 korona vagy azonfelül levő javadalmat nyerneek el, vagy kisebb javadalomról ilyenre áthelyeztetnek, minden egyes esetben egyszersmindenkorra szinten 50 koronát tartoznak fizetni a pápi nyugdíjalapba.

Lőrincz Sándor.

MÉG EGYSZER A

„NÁTHÁN“-ÜGY.

A Szentatya a világ katolikusaihoz fellebbez!

A pápa helyzete évről-évre tarthatatlanabb lesz Rómában.

Szabadkőművesek, szociáldemokraták lapjaikban, gyűléseiken uton-útfelen moeskolják a kereszténység fejét. Most is szept. 20-ika nemzeti ünnep alkalmából el nem mulaszthatták, hogy a vatikáni foglyot gúny tárgyává ne tegyék. Nathan, a szabadkőművesek volt nagymestere, mint római polgármester, beszédében a Porta Pia előtt szabad folyást engedett a pontos testvérek vak gyűlöletének. Az infallibilitás — mondja a többek között — megfordítása a megtestülés dogmájának. Ebben az Isten Fia emberré lett, abban az ember fia Istenné. Talán azt hitték a testvérek, hogy a Vatikán meg a világ hallgatni fog, úgy most az egyszer csalódtak. A Szentatya a következő levélben protestál az aljas ragalmak ellen.

Szeretett Fiunknak Respighi Péter
Biborosnak

Vicarius Generalis.

Bibornok Úr!

Egy rendkívül súlyos körülmény arra indít minket, hogy szót emeljünk Önnel és lelkünk mélyeség fájdalmának kifejezést adjunk.

dozáshoz egyik nap egy fiatal zászló a második zászlóaljtól tizenket s következő napon a harmadiktól tizenöt katonát vezetett templomba. Az meg kizárt dolog, hogy csak ennyi katolikus lett volna a két zászlóaljban. A görög katolikusokat és keletieket azonban csengő zenével vezetik az Úr hajlékába, majdnem mindnyáját. Előkezületről szó sem volt s az ajtósság is — valószínűleg a kellő vallásos ismeretek hiányában, amint katonáktól, maguktól hallottam — többször járt szentségtöréssel, mint lelki gyümölcösökkel.

A lelkeskedő papságot a husvéti szent idő nagy próbara teszi ugyan, de ezek mellett is fölvehetjük a kérdést, nem lehetne út-at-módot keresni arra, hogy katona missziók tartassanak? Ennek nagy értékét, sürgető szükségét csak az látja be igazán, aki megizlette a katona kenyeret. A valóságos lelki megtisztulás talán sehol sem oly óhajtható drága kincs, mint a hadfiaknál. Ebben a korban minden rendelkezésünkre álló eszközt ragadjunk meg arra, hogy fiaink egyéniségének végleges kifejlése az örök igazságok jegyében létesüljön. Ezért minél közelebb férközni a katona szívéhez, elméjéhez.

Egyes helyőrségekben, pl. a kezdivásárhelyi 24. honvéddalozegred egyik zászlójában a tanügy munkásai novembertől március végéig tartanak hetenkint előadásokat a katonáknak. Miért nincsen meg ez a többi helyőrségekben is? Vajjon a Marosvásárhelyt vagy Gyulafehérvárt katonáskodó legény nem úgy hasznolt merítene belőlük?

Két nappal ezelőtt egy nyilvános hivatalnok hivatali tenkedése közepett nem elégedett meg azzal, hogy megemlékezett volna azon nap évfordulójáról, amelyen a Pápai Fennhatóság szent jogait lábbal tiporták, hanem gúnynyal és gyalázkodással kelt ki a keresztény vallás igazságai, Krisztus Helytartója és a katolikus egyház ellen. Mialatt azon Róma nevében szólott, amely tekintélyes kijelentések alapján a pápa tisztelt és békes tartozkodási helye kell hogy legyen, egyenesen a mi lelki joghatóságunkat támadta meg sőt büntetlenül merészelt nyilvános gúny tárgyává tenni a mi Apostoli Hivatalunk tényeit is.

Krisztus Urunknak a Péter és utódjai számára tett megbízatás merész megtámadásával még nem érte be, hanem káromló szavakkal és gondolatokkal töltötte meg, sőt fel mert kelni a kereszténység isteni lényege ellen, dogmáinak igazsága és zsinatainak tekintélye ellen is.

És mivel az egyház gyűlöletével természet szerint koröltve jár a keresztény kegyelet mindennemű megnyilvánulásának kifejezett gyűlölete, nem riadt vissza meg a gonosz és társadalomellenes tényről sem, hogy megsértse a hívő nép vallásos érzelmeit.

Ezen önkényes, káromló és istentelen állítások halmazával szemben elégedetlenségünknek adunk kifejezést és protestálunk s egyúttal Ön által, Bibornok Úr, felhívjuk római fiaink figyelmét a katolikus vallás és folytonos és egyre nagyobbódó bántalmazására, amely alól még a pápa székhelyén levő nyilvános hivatalok se tesznek kivételt.

Ez az újabb és fájdalmas tényállás bizonyára nem fogja kikerülni a katolikus világ hívőinek figyelmét se, mert őket is megsértették s ők is egyesíteni fogják római kedves fiaikkal imájukat, hogy a Mindenható keljen föl isteni Jegyesének, az Egyháznak védelmére, melyet ellenségeinek

Sokat lendít a dolgon a buzdító, felvilágosító szó s legtöbbit a szeretetteljes példa és a papságnak a katonákkal való közvetlenebb, gyakoribb érintkezése. Ha a nép gyermekét egyszerű a szíven megfogtad, mindig kezdedben marad. Olvasmányt azért minél többet! Olyanokat, mint a Reviczky imái és intelmei, hogy vonzó, könnyed formájuk, meg olesóságuk mellett is bőséges lelki táplálékot nyújtson a katonának. Ez a kis könyv ékes mintája annak, hogyan kell belehelyezkedni a hadfiak érzés-, gondolatvilágába, hogyan kell belőlük egyenes jelleme ket faragni, miképp vezethetők a keresztény felebaráti szeretet, a kötelesség és becsület útjára.

A római legiók szent katonáira manapság is rászorulunk. P. Arnoldson a Nobel békedíjának ezidei nyertese fölavató beszédében azt mondja, hogy a béke szabadság, a háboru pedig szolgaság. Igaza van. De amíg a háborura illetőleg a harcokra a folytonos forrongásban levő politikai, társadalmi meg gazdasági viszonyok miatt szükségünk van, ragadjunk meg, minden alkalmatosságot, hogy leg-alább lelküket tegyük szabaddá, a krisztusi béke otthonává. — Magyar véreinkről, katolikus testvéreinkről van szó s keresztényi nemzeti kötelességünket teljesítjük csupán, az Üdvözítő szellemének meghonodását akarjuk előmozdítani a kaszárnyában, mely bizony nem az imádság háza . . .

büntetlen gonoszága értelmetlenül egyre inkább a hazugság és mérges tamadás célpontjává tett.

Kívánjuk, hogy már csak az Örök Város jó hírverése való tekintet miatt se ujjljanak meg többé e türhetetlen támadások. Apostoli áldás stb.

Vatikán, 1910. szept. 22.

Pius PP. X.

ŐSZI BÉRMAÚT.

(Désakna.)

28-án délután a desi előkelőségek hosszú kocsisorának kíséretével érkezett a kegyelmes főpásztor Désaknára. Gör kath. lelkészek egyházuk nevében meleg szeretettel üdvözöltek. Ő Nagyméltósága szívéllyesen viszonzta, hangoztatva a kétféle szertartású egyház egy célját — lelkek megmentését. A magyar korona, püspök úr címerével és a bányászok jelvényével ékesített diszkapunál Domokos János m. kir. bányatanácsos a magas kincstár nevében fogadta, jó szerencsét kívánva a lelkek aratásában és megerősítésében. Főpásztori válasz bizalmát, reményét fejezte ki, hogy a bányászok hagyományos vallásosságát föltalálja e helyen is.

A bányamunkások sora között jutott a plébániába, hol egyházi ruhákat öltve magára, — a bányászzenekar pápai himnusz játsása mellett haladt a templom ajtójához. Itt György Gábor lelkész egyszerű, de szívből jövő szavakkal üdvözölte a főpásztort, mint Krisztus apostolainak egyik törvényes utodat. Öngyémeltósága annak adott kifejezést, hogy ide jövetelének célja a lelkész, a hívők vigasztalására, bátorítására történt. Szokott szertartások elvégzése után a fáradhatatlan főpásztor ismert megnyerő, lebilincselő szavaival e kis nyáj minden hívőjének lelkét, szívet megindította. Meg is volt az eredmény — mert az estéli és reggeli órákban 207 lelket számláló katolikus közül 125 legyont. Este a bányamunkások serenádót adtak, mely alatt Mattyasovszky János bányafelügyelő a munkások nevében és Gála Mihály bíró a község nevében üdvözölte a főpásztort — ki kedves szavakkal köszöntö meg a bányászoknak iránta tanusított tisztelet és kellemes meglepetését.

29-én szent mise után — mely alatt négyes kar énekel. és Domokos Józsefné szószólt — pápai áldásban részesültek a hívők. Majd 54 bérmalandónak lelkére esdette le a Szentlelek kegyelmét Erdély buzgó püspöke. A gyerekekkel olyan hittan vizsga formát tartott — de inkább a nagoknak szólott, kiknek ritka találakonyssággal a hit legélesebb pontjait leg-érthetőbb módon világította meg.

Déli órákban gör. kath. ref. egyházak, kincstár, község, iskola tisztelegtek, kikhez más és más gondolattal legbarátságosabb szavait intézte és mindnyájan azon benyomással távoztak el, hogy angyallekü püspök a mi kegyelmes Urunk.

Délután az új orgonát és a bányászok zászlóját szentelte meg, igazán mély és komoly buzdító szóval; — lelkesedéssel a bányászok lelkére kötötte a munkaszeretetet, tiszta öntudat megszerzését és a hazafias érzéssel párosult vallásosságát.

Désaknaiaktól kisérve távozott el Szent Benedekre gróf Kornis Károly nagybirtokos látogatására. Először is az ősi kegytemplom körül eltemetett családtagokért imádkozott, majd a bugó harangok zugása, az uradalmi iskola növendékeinek eljenzése mellett hajtattott a vár kaplona ajtójához. Itt Kornis Margitka comtes ked-

vesen üdvözölte s a család fogadta. Másnap a gróf úr gyermekei, Károly, Klára, Margit és még hat az uradalomban lakó kath. gyermek részvételével a bérnálás szentsegeiben. Szent mise alatt gyönyörűbbnél-gyönyörűbb énekek hangzottak.

Miután a régi, kath. hitehez ragaszkodó Kornis család körében kellemesen szórakozott a főpásztor és megpihent a további faradságos nagy utra — délután kíséretével együtt Balványosváraljára utazott.

HIREK.

Az ősz elégiája.

Alább szakadt a bágyadt felhőkarpit,
S homályosabb a tűző nap világa.
Madar sehol. Ereszűkből kiszállva
Poros szárnyát tenger vizébe mossa.
Ahol virágos még az erdő bokra,
Valahol messze, forró ég alatt
Ithon csak az üres fészkek maradt
Emlékeül, hogy a lakója járt itt . . .
Még halt a dal.

Erdők alatt összetört hárfá bever.
A karján ülő bronz Pán kacagó arca
Hús harmatot zokog. A rózsá rajta
Színét vesztítve fákra rejti szirmát.
S a hűrok mintha a nyárt visszaszínák,
Szellőre lelkük halkán összezsong,
Míg lassan hullva beborítja lomb,
S a szélnek vissza csak a szellő felel:
Még halt a dal.

Petres Kálmán.

— **Társulatunk választmányi gyűlése.** Az Erdélyi római katolikus Irodalmi Társulat választmánya október hó 11.-én, kedden délután 5 órakor a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium első emeleti tanácstermében rendes gyűlést tart, amelyekre a belső és a külső választmány tagjait tisztelettel meghívja a z e l n ö k s é g. A belső választmány tagjai: Imets F. Jakó, Tamási Áron, Zomorai Dániel, Kovács Lajos, Kórodý Péter dr., Balás Endre dr., Zlamál Ágost, Fejérv Gerő dr., Rak József, Héjja Kálmán, Péter János dr., Király Gáspár szerkesztők és társulati tisztviselők.

— **Október negyedikén,** királyunk névnapján a székesegyházban fényes istentisztelet volt. Az ünnepi misét a papnövédek segédletével Zomorai Dániel praelatus kanonok tartotta. Jelen voltak az intézetek növendékei, a polgári és katonai hatóságok.

— **A X. Katolikus Nagygyűlés.** Az Országos Katolikus Szövetség, mint a kath. nagygyűlések rendezője, a legközelebbi napokban küldi szét az egész országba a november 13., 14., 15. napjain tartandó X. katolikus nagygyűlésre vonatkozó felhívást. A püspöki karhoz és a társadalmi előkelőségekhez intézett védnökségi és diszponenciák felkérésekre eddig a következők érkeztek válaszok: Vassary Kolos birtokos hercegprímás, Samassa József dr. birtokos, egri, Városvy Gyula dr. kalocsai érsek, Balás Lajos roznányi püspök, Batthyány Vilmos gróf, nyitrai apostoli adminis-

trator, Bende Imre nyitrai, Boromisza Tibor dr. szatmári, Csáky Károly gróf váci, Csernoch János dr. csanádi, Firczak Gyula dr. munkácsi, Fischer-Colbrie Ágost dr. kassai, István Vilmos dr. szombathelyi, Majláth Gusztáv Károly gróf erdélyi, Parvy Sándor dr. szepesi, Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári, Radnai Farkas besztecebányai, Széchenyi Miklós gróf győri, Vályi János eperjesi, Zichy Gyula gróf pécsi püspökök. — **Apponyi Albert** gróf, **Apponyi Géza** gróf, **Barkóczy Sándor** dr. báró, **Concha Gyözö** dr., **Csekonics Endre** gróf, **Dessewffy Aurél** gróf, **Estherházy Miklós Mária** gróf, **Fülepp Kálmán** főpolgármester, **Gerliczy Ferenc** báró, **Kétly Károly** dr., **Majláth György** gróf, **Révay Ferenc** báró, **Sághy Gyula** d., **Somssich Béla** gróf, **Zselénski Róbert** gróf.

— **Nepszövetségi ügyészek Erdélyben.** Kevés van, de hála Istennek már van egy néhány. A szövets. naplár kimutatása szerint a következők: **Brassó:** dr. Köleze K. és **Zachariás I. dr.;** **Csikszereván:** dr. Nagy Béné; **Déva:** Imets Ignác; **Erzsébetváros:** dr. Szentpéteri Kristóf; **Gyergyószentmiklós:** Novák Albert dr.; **Gyulafehérvár:** Kontz Viktor dr.; **Marosvásárhely:** dr. Biró Aladár és dr. Eröss József; **Óroszhegy:** dr. Vass Lajos; **Vizakna:** dr. Török Pál; **Szekelyudvarhely:** dr. Vass Lajos. Sajnáljuk, hogy ilyen hamar pontot kell tenni a névsor után.

— **Alsófehéregye törvényhatósága** október 10-én tartja rendes őszi közgyűlést Nagynyeden. Városunknak két ügyet tárgyalják: az egyik a városi uszoda ügye, a másik a számvérvői és közgyámi állás elválasztási ügye.

— **X. Püspöki körlevel** latin szöveggel szól az egyházmegyei relációról s az előírásokat hozza, miket a püspököknek írt elő Róma, ha a Szentatya előtt jelennek meg.

— **Oltáregyletünk** október hó 2-án tartotta gyűlését és sz. imádságát. A gyűlés kegyeletes szavakkal emlékezett meg a gyengélkedő, de már jobban levő kegyelmes asszonyról, mint nagy jötevényéről. Őt táviratilag üdvözölte. Az aligazgató felolvasást tartott. A befejező ajtatósságot és a szent beszédet az igazgató tartotta. A kérvényeken nincs jelezve a beküldött összeg, — ezt pótolni kegyeskedjenek az egyetli igazgatók, addig kérvényük félretétbe került.

— **A papnövédekben** a fiatal leviták szintén október 2-án tartották az esti szentségimádságukat; gyönyörű volt a felvirágzózt és fényesen kivilágított oltár. A rózsafüzért a reggeli szt. mise alatt mondják — elmélkedve.

— **Személyi hír.** Trmál Rezső „Az Alkoholizmus Ellen” szerkesztője s lapunk munkatársa katonai szolgálata Prágába utazott. Az antialkoholizmus lelkes apostolatát s mint felelhetetlen jó barától megható búcsúval váltak el önzetlen lelkű társai és barátai a kolozsvári állomáson. „Az Alkoholizmus Ellen” szerkesztését erre az időre Hortávr József és Cs. Jós a János ifj. vették át. „Édes barátaim — ez volt a búcsúszava Trmálnak — szerkesztetek lapunkat úgy, hogy amire visszajövök: teljes győzelmiünk legyen”.

— **Szüretünk** szőlősgazdánk véleménye szerint kitünően igérkezik; a firtók épek, a szőlő jó édes — s így a must is kielégíti gazdánk várakozását. A szüret idejét október 17-ikére határozták.

— **Küigazítás.** Dr. Hermann Antal az „Armenia” című örmény lapról írva azt írta, hogy e lapnak szerkesztői között Dr. Temesváry János tanár is ott van, illetőleg ott lesz. Erről ő azonban semmit sem tud, mint nekünk írja.

— **A Szent Imre Egyesület** alakuló közgyűléset e hó 4-én este tartották meg. Az elnökválasztás érdekében valóságos pártarcok — ami előddig soha sem volt — folytak. Az egyik párt dr. P. Jánossy Belát akarja az elnöki székbe ültetni, a másik párt Neurohr Gyula joghallgatót támogatja. Mindket pártnak meg van a maga eszméje és követelése, amely revent most megoszlott az ifjúság. A Jánossy párt a Szent Imre Egyesület igazi vezetőjét, nagy tudásával és rátermettségével, és fejlesztését látja Jánossyban. Mindezzel szemben a Neurohr párt fölhozza, hogy Jánossy több ízben volt elnöke az Egyesületnek. 5 éve nem egyetemi hallgató s joga van az ifjúságnak arra, hogy saját kebeléből válasszon elnököt. Mikor erre ugys van rátermett emberük Neurohr Gyula személyében. Mindket párt deputációt küldött az Egyesület l. b. elnökéhez, Pal Istvánhoz ügyük előmozdítása érdekében. Nagyon zavaros hírek keringenek. A mozgalmas választás híre elterjedt a kolozsvári közönség körében is és érdeklődéssel várják az eredményt.

— **Az egyetemi kör.** A kolozsvári „Bakter” „garantált hívei” között olvastuk ezeket: a kolozsvári Egyetemen beiratkozott 2500 joghallgató, 32 bölcsészethallgató és 12 orvosnövendék. Hitelesebb adatokat ezidőszent még nem tudunk. Hogy azonban, nincs benne sok nagytárs, mellette szól ama körülmény, hogy a most megalakult „Egyetemi kör” tisztikara csupa joghallgatókból áll; azaz, hogy van még köztük egy bölcsészethallgató és talán még fel orvosnövendék. Lesz is munka ott az idén!!

— **Szabaddkőműves szellem.** Marosvásárhelyt a sok adótól, tehától ezrivel állanak a tönk szélén a keresztény kisemberek. Szásával és százával vannak olyanok, akik alig keresnek annyit, hogy a sok közterhet leróják. Az életet pedig koplalással tengetik tovább napról-napra. És abban a városban milliómosodnak a sőr és szeszgyárosok. És abban a városban napról-napra épülnek az új kávéházak, orfeumok. Gombamódra nyílnak a zugkorcsmák. Épül majd kulturpalota. Templomot is építenek Thália papjainak. Lakatlan részén a városnak nagy urak telkeit új utcákkal veszik körül és esatornazzák. Mindezt közköltésen. A nép pedig, kizárólag keresztény nép, vonaglik a sok teher-től. Így van az, ha szabaddkőművesek a nép nyakára nőnek. A méltányosság ismeretlen fogalom. S hogy ezren és ezren éheznek, nyomorognak s bukás szélén állanak, az nem közérdek. Abból nem huz hasznót a szabaddkőműveség.

— **El az egyetemi ifjúsággal — a nagygyűlésre.** Mikor ezt mondom nem a budapestiekre gondoltok. Mert jelen lehetnek. Jelen is lesznek. S különösen a rendezés munkálatainak végre hajtásában tevékeny részt is fognak venni. Tehát mondom nem a budapestiekre célok. A kolozsváriakra gondoltam! A kolozsvári Szent Imre Egyesületnek tudom a multban is sok tagja kívánkozott a nagygyűlésre. Bizonyára úgy van az a jelenben is! Persze sok az akadály. Eggyel most ugyan kevesebb, amennyiben a kongresszus most belesik az egyetemi tanévbe. Tehát könyebben lehetséges a tömeges részvétel! Móját kellene ejteni hát, hogy a jöendő vezérkarunk jelöltjei minél nagyobb számban vehessenek részt a nagy seregszemlénken. Hadd

szentelődjének ott a cselekvő katolicizmus lo-
vagjaivá.

— **Brassay Sámuel.** Megemlítettük, hogy a kolozsvári egyetem volt tanárának, a kiváló polihisztor B r a s s a y Sámuelnek emlékét október 2-án fogják leleplezni a kolozsvári köztemetőben. E leleplezést az említett napon fényes ünnepély keretében tartották meg. Jelen voltak a tudományos világ képviselői mindenünnen s jelen voltak főleg az unitárius kollegium tanulói, kik méltán fejezték ki ezuttal is az intézet egykori tanárának emlékezetüket és háláját. Az ünnepély során Dr. F a r k a s Lajos egyetemi tanár mondott a rég elhunyt tudós hamvai felett beszédet, megemlekezve nagy tevékenységéről és széleskörű munkásságáról, aki a tudomány minden ágát szerette és művelte! Bizony lelkes s igazi tudóst vesztett el Brassayban az egyetem és a haza, olyant, amilyen most igen kevés van!!

— **Kolozsvári dalkör.** A Kolozsvári dalkör — mint intím forrásból értesülünk — a nemrég tartott gyűlésén elhatározta, hogy egy nagyobb szabású exkurziót fog tenni még ez év folyamán. Eme exkurzió középpontja Nagyenyed, Marosvásárhely és Brassó lesz, ahol válogatott énekszámokat fognak előadni. E szép terv a dalkör agilis karnagynak, Z s i g m o n d Ferencnek köszönhető. Úgy halljuk, hogy Bajnai B ó t h János jeles tenorista is részt vesz az említett exkurzió.

— **Purjesz Zsigmond** udvari tanácsos, a kolozsvári Karolina kórház világhírű és közismert tudósa és belgyógyásza, harminc évi hasznos és áldásos munkásság után a 1911. január elsejétől nyugalomba vonul. Az illetékes helyen még meg nem erősített hírt tanítványai és Kolozsvár közönsége érkezően vettek tudomásul.

— **Első operateur-nő Magyarországon.** Mult hóg végén tette le kitűnő eredménnyel Dr. B l a z e k Emília a kolozsvári sebészeti intézetben műtő vizsgáját. A fiatal orvosnő mint ilyen, első feeske Magyarországon.

— **Koronagyűlés.** A kézdi-orbai esperesi kerület papsága október hó 10-én tartja meg őszi koronagyűlését Kézdivásárhelyen.

— **A nagyszabeni Ferenczendi zárda** a Szent-Ferenc-rend 700 és a zárda 200 éves emlékére fényes jubileumi ünnepséget tartott okt. 1—4-ig.

— **A nagyszabeni oltáregylet** az 1911. évben főnnállásának 50-ik évfordulóját ünnepli, mely alkalmából a jövő 1911. évi február hó utolsó napjaiban kiállítás rendez. Ezen kiállítás alkalmat nyújt mindenkinek, hogy a belvárosi templom és a vidéki szegény templomok új és mellettszerezéséhez hozzájárulhasson. Aki ezen kiállításon kegyes adománnyal részt akar venni, az jövő január hó 1-ig jelentkezzék, és pedig vagy a plebánia hivatalban (Nagy-tér 2. sz., I. em.), vagy az Oltáregylet elnöknőjénél (Disznó-útea 10. sz., I. emelet), vagy pedig a penztárosnőnél (Rizskasa-útea 22. sz., I. em.). Szívesen elfogadják mindenemű egyházi kézmunkát (hímzést, csipkét, fehérneműt stb.), to-

vábbá fész egyházi ruhát és tárgyat (miseruhát, kelyhet, misekönyvet stb.), ugyszintén pénzdadományokat is. Az adakozók neveit a kiállított tárgyakon tüntetik fel és hirlapilag is közlik.

— **Riadalom Kézdivásárhelyt.** Nagy riadalom támadt a hetivásár népe között Kézdivásárhely tágas piacán és pedig azért, mert egy öreg férfi a tér nyugati oldalán összeesett. „Kolerás kolerás” kiáltották egymásnak a hirtelen sápadtá vált arcnak látásán az őszi soka-dalomra összegyűlt falusiak. Senki sem mert hozzá közeledni, ott hagyták a szegény „kolerás” a hideg kövezeten. Végre a város rendőrkapitánya: M i n a Kálmán irgalmazott meg a beteg öregem és „városi policárokkal” bevitte a Rudolf kórházba ahol estére meg is halt orvossilag konstaltált „gyanus tünetek” között. Pedig valószínű, hogy a „Linka” ölte meg már t. i. a p á l i n k a, mert a környezetében, egyik rendőr mondotta: „Istálm, csak úgy dült belőle az italos. Bizony lehet, hogy nem is volt ez valódi kolera, mert azóta sincs több eset, hanem megesegett hogy a szegény öreg éhomra az „erősebbik”-ből többet vett be. Ez alatt érti a falusi nép a karcolás pálinkát, pedig ez a legveszedelmesebb négyilkos ital, mert abba a lelkiismeretlen putri tulajdonosok metil alkoholt vegyitnek, ami biztos szívbenulást és rögtöni halált okoz, vagy teljes megvakulást. Résen lehet a faluk rendőri teendőikkel megbízott kisbírája és a papság is világosítsa fel az ő hiteit, hogy messzire kerülje el a felséges nép az oly „bótot”, ahol metüles szeszt, t. i. az erősebbiket árulják. Mert ez nemzet gyilkos Linka.

— **Eucharistia társulat.** Ha belépünk valami társulatba, akkor tartasuk meg annak a társulatnak szabályait s tegyünk eleget az előirt köteleességeknek; vagy pedig lepjünk ki. A benn maradt hanyag — holt — tagok csak a munkát sokasítják. Kérem tehát megírni, hogy szándékoznak-e benn maradni e társulatba, vagy nem? Egy hónap múlva a hanyag tagokat törli az egyházmegyei igazgató.

— **Rózsafüzér ájtatosság.** A kantai minoriták templomában Kézdivásárhelyt naponkint tartják meg a rózsafüzér ájtatosságát. A buzgó és vallásos hívek nagy sokasága vesz részt a kedvelt esti ájtatosságon. Vasárnap este P. H e i s e r Mihály minorita atya lelkes szavakkal ajánlotta a zsunfolásig megtelt templom hívő-seregének a sz. rózsafüzér imádkozását.

— **A brassói róm. kath. egyházközség ajándéka.** A brassói róm. kath. egyházközség választmánya vasárnap fel 12 órakor tiszteltet M e i s e l József apát-plebános urnál, hogy apátta történt kinevezése alkalmával testületileg üdvözölje. A választmány nevében dr. V a j n a Gábor egyházi főgondnok üdvözölte. Ékes szavakban adott kifejezést őszinte örömeinek királyi kintüntetése felett, melyből az egyházközségre is fény árad. Végül egy gyönyörű apati nyaklancot nyújtott át, melyet a választmány s több egyházközségi tag ajándékozott szeretete és halaja jeleül. Az apátplebános hálásan fogadta e szép ajándékot, mert kifejezését látja azon benső jó viszonyoknak, mely közte és az egyházközség között

van. Kérte, hogy szívének őszinte szereteteért adjanak szíveket, melyek vele éreznek és munkálkodnak s akkor hiszi, hogy a brassói egyházközség hitelete fel fog virulni.

— **Nők az Egyetemen.** Az már notorikus, hogy az Egyetem padjai között évről-évre szaporodnak a filozófus és nem filozófus kisasszonyok. Ehez már hozzászokott mindenki. (Néklülök talán már üres volna az Egyetem!) Aztán mi fő, igazán hangulatos és kedves az a kolle-giális viszony, ami fönnáll a kollega urak és urhölgyek és... és... az előadó professzorok részéről. De pont! Másról van szó! Úgy ahogy kiszivárgott ama, valóságos szeriat beteljesülő, hír, hogy a kolozsvári Egyetem tanári kara egy hölgyecskevel, egy tudós magántanárnővel fog gyarapodni. Igen, aki doktor is! és a szemé-szeti klinikán jelenleg tanáreségéd, vagy ha úgy tetszik: tanáreségédnő! Nem is különönsnek lát-szó hír ez — Kolozsvárt! Mahonap egészen banális dolog lesz az ilyesmi. Hozzászoknak az ifjú egyetemi polgárok ahhoz szívesen, hogy a doktorhölgyek ajkairól hallgassák majd a tudományt! Ennek a teendő magántanárhölgynek neve: dr. M a r k b r e i t e r I r é n k e!

— **Érdekes újítás.** Egy fenyképész vala-hol újítással lépett a világ elé. Egyik utcasa-rokra elhelyezett táblájában a fenyképekre rá írta a neveket is: N. N. úrhölgy, N. N. leányai stb. Valóban nagyszerű újítás. Csak egy hiány-zik még: a t e l e k k ö n y v i k i m u t a t á s. Azt is mellé csatolhatná: újítása ezzel még újabb lenne.

— **Új templom** építési terve foglalkoztatja a szárhegyi egyháztanácsot, most, hogy az egy-ház erejét jó pénzben eladta. Az új templomot a régi gróf Lázár-kúria romjain szeretnék fel-építeni, ha sikerül a Lázár-családdal a kérdést megoldani. Az egyezkedő bizottság tagjai: P é t e r f y Lőrinc plebános, O l á h Lajos és C z i m b a l m o s Lajos egyháztanácsosok.

— **Eletmentés.** Legfelsőbb királyi kintün-tetés a jutalma annak, ki embertársának veszély-ben forgó életet menti meg. Mit érdemel akor a Kath. Népszövetség, amikor az annyi ezer, élet és halál közt lebegő, uszorosoktól fojtoga-tott keresztény kis existenciák segítségére siet? Minden dicseretnél többet. Pártoló rokonszen-ved. És vele együtt a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetének igazgatósága is, hogy a kis-emberek bajainak enyhítése, a jelzálogkölesön-terén, piacán őket fenyegető és rendszeren tönk-retevő veszélyek megszüntetése érdekében kez-veletelt a Népszövetséggel. A Népszövetség jogvédő irodája mindössze négy hónap óta val-lalta el a z i n g y e n e s é s d i j t a l a n köl-csönkövetítést és ezen rövid idő alatt a Népszövetség tagjai 246.000 kor. összeg erejéig kér-tek kölcsönt, melyet a jogvédő iroda közbenjára-sára a Kisbirtokosok Földhitelintézete már fo-lyósított is. Tudva azt, hogy pusztuló falvakat egyedül az uszoramentes, tisztességes kölcsön-tőke állíthatja talpra, mi igen nagyfontosságot tulajdonitunk a Népszövetség önzetlen, specu-lációtól messze-távú álló, népméltást célozó új akciójának. Így tett aztán tökéletes, erős orga-

FIGYELEM!
"AIDA" VERGE és **"BLUE STAR" CONTINENTAL**

CIGARET APAPIROK CSAK AZ ITT LÁTHATÓ KÉPEKKEL VALÓDIÁK.
 :- ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL! :-

numa a keresztény felebaráti szeretet gyakorlásának. Mert tagjainak nemcsak lelki szükségleteit, intelligenciájának igényeit elégíti ki, hanem jogvédő irodája nagy jóakarattal és minden erejében a tagok anyagi jólétének előmozdításán, a keresztény magyarság alapjainak megszüllésén fáradozik. Szerzte Magyarországon több mint 200 népszöv. ügyész örködik, hogy rácsapjon a kisembereket fosztó konzorciumok kezére. És ebben az önzetlen szereteten épülő népművelésben szembe találkozik a Népszövetség a ker. magyarság mindent tökretenni akarójával, legyen az akár úr, akár — közönséges kazar. Kalaplevébe kell megállanunk ezen, dícséretüket önmagukban hordozó törekvések előtt és összecsapott kézzel, ámulva kerdeznünk: hol van, hol van, az Isten szerelméért hol késik a az erdélyi katolicizmus a Népszövetség erős várától? Súlyos felelősség terheli azokat, kik a szervezkedés elé akadályokat gördítenek. Seholy országban nincs olyan anyag a harcoló katolicizmus e diadalmas szervezetéhez mint a a székelyföldön. Jönnek a hosszú ózti, teli delutánok, esték. Törődünk már egy kicsit a nép fevilagosításával, szervezésével is. Okuljunk a szervezkedés keserves következményein. Kezdjük meg a munkát.

— **Falusi böcskődés.** Ismerős alakok ezek a mindenhez értő falusi alakok. Egyik helyen óras mesterséget folytat. Viszi hozzá a paraszt az óráját.

— Ugyan májszter uram, nézze meg ezt az órát, idáig olyan pontosan járt, most meg már nem megy a Herkópatérnek se.

Az ezermester kezébe veszi az órát, forgatja, nézegeti, esettentgeti, razzá, himbálja, végre fontoskodó arccal mondja:

— Hát kérem, ennek az órának szorulás miatt vannak aggodalmi.

— És ha megreperálja májszter uram, lehet-e bizni benne, hogy jól fog járni!

— Hát kérem, — felelte öntelt büszkeséggel az ezermester — ha meg tudom csinálni, biztosítva lesz a létjogosultsága.

Ezzel a falusi böcsesél esett az is, hogy egy jómódu gazda pincejében alaposan leszopta magát s ott felejtette valamelyik hordón a botját, meg a dohányzacskóját. Másnap aztán a szavakkal állított be a pince tulajdonosához:

— A tegnapi pincészerű alkalomkor a botom meg a dohányzacskóm háttérbe szorult s ez volt az alkalom a további berugásra.

— **Az iskola egyesület bélyegei.** Egy hónapja annak, hogy a fővárosi nagyobb tözdek, valamint az ország összes könyv- és papirkereskedéseinek kirkataiban feltűntek azok a művészi kiállítású bélyegek, amelyeket több fűrdő, természeti szépség látképével, néhány kiváló műalkotás képével, két fillér árban kibocsátott a Magyar Iskola Egyesület. Amint értesülünk, ez az egy hónap szinte nem várt eredményt mutat fel, nemcsak az apró diáksereg bélyeggyűjteményeibe kerültek bele a bélyegek, amelyeket néhány lelkes kereskedőcég számláira is ráilleszt, de a nagyközönség vásárló kedve is olyan arányban jelentkezett, ami nálunk eddig alig volt tapasztalható hasonló esetekben. Ezrével kerülnek naponta a postaszekrényekbe olyan levelek, amelyek hátlapját ezek a valóban szép bélyegek zárják le, jelölül annak, hogy egyszerűt ami közönségünk tud lelkesülni minden nemes, kulturális cél és a magyar nyelv terjesztésére irányuló törekvés támogatására, másrészt a művészes munkát is tudja értékelni. Az Iskola egyesületbélyegei városunkban S c h ä s e r F e r e n c és W e i s z B e r n á t könyvkereskedésében kaphatók.

— **Köszönet nyilvánítás.** A szépvízi tűzkárosultaknak főt. K o v á c s Mihály helybeli plébános úr sajátjából 108 kor. 34 fillért adományozott, amelyhez a kegyes püspök úr is 50 korona segélyt küldött, 158 kor. 34 fillér összeget szerzett plébánosunk az égés színhelyén Szent Mihály napján vigasztaló, bátorító kedves szavak kíséretében ki is osztott. A jó Isten fizesse meg a kegyelmes püspök urnak és nemes szívű plébánosunknak e segélyadományait. A szépvízi tűzkárosultak.

— **Új vasút Erdélyben.** Szeptember hó 26 án nyílt meg a szentagota—nagysebeni helyérdekű vasút, mely Kisküküllő vidéket Szekessénnel és az Olv vidékével összeköti. A sokott bejárás és ünnepek után N a v a i Ödön vasúti és hajózási főfelügyelő a kereskedelmi miniszter nevében a közforgalomnak átadta és a M. Á. V. kezelésébe is átvette. Szentagota és vidéke ezzel nagyban emelkedik, de Nagyseben is élénkül, meg piaca is sokat nyer. Vivat sequens.

— **Gyorsvonatoknak feltételes megállítása Melesic állomáson.** A budapest—galánta—zsolnai vonalon közlekedő, Budapest nyugati p. udvarra d. e. 9 óra 40 perccor érkező, valamint a Budapest nyugati p. udvarról este 6 óra 50 perccor induló gyorsvonatok folyó évi október hó 1 től kezdve Melesic állomáson utasoknak fel- és leszállása céljából feltételesen meg fognak állítani. Az előbbi gyorsvonat Melesic állomást reggel 5 óra 40 perccor, az utóbbi pedig éjjel 10 óra 41 perccor érinti.

Támogassuk szívvel-lélekkel, vagyis tolla és pénzünkkel az egyházmegyéink érdekeit szolgáló ezen egyet- len lapunkat.

TAN- ÉS NEVELÉSÜGY.

A maroskerületi róm. kath. tanítóegyesület 1910. év október hó 20-án Ákosfalván a róm. kath. iskolában tartja őszi vándorgyűlését, melyen gyakorlati tanítást tartanak: Bálint Vilmos és P a l Lajos, felolvas: S z a b ó György.

A keperől.

Nem is olyan réges-régen, a kepezés idején, a „Közművelődés” 33. számában egy kis cikkeske jelent meg a keperől s az is a hírek rovatában. Hogy sokan talán számba sem vették, azon sem csodálkozom, mert ma már hallani sem akarunk a keperől, annyira jól laktunk vele. De épen azért, mert kellemetlen s nem is a XX. századba való e szó, hogy kepe, adatok a tollat a kezembe s szeretném, ha más is foglalkoznék vele.

Hallgatunk. Hallgatásból pedig soha semmi jó nem származott. A jármot görnyedve húzzuk s verejtékes munkánk meg is epe- és nem kepe — a bére. A világ egyik állásán sincs meg az a rendszér, ami a székely népnél megvan, hogy a papot és a kántort gabonával fizessék. Nálunk azonban most éli gyöngykorát. S a nép, az Istenadta nép, oly boldog a képével, hogy mindjárt se pap, se kántor nem kell neki. A képét könyörödmánynak; papot, kántort pedig szolgájának tekintti, akiknek ők húzzák a notát.

A kepekivetéstől pedig mentse meg az Isten minden halandót. Van ilyenkor lótas-futas, szitkozódás, atkozódás, pap- és kántorgyalázás.

Gondolkodjunk csak fölötté, melyik tisztviselőnek van annyi kellemetlensége fizetése miatt?

S a vege az is milyen fizetés. 20 kalongya rozs, ugyanannyi zab, 20 veka törökbuza, stb, stb.

Talán mondanom sem kell, hogy ilyen aprócsképről fizetésből megélni nem lehet. Pap, kántor most haladj a korral; rendezkedj be állásodhoz megfelelően. Éjjeled is tudd nappalá a munkáért, a népet. S a vege meg is te húzod a rövidebbet s hozzá meg élj is.

De ha elhetünk, meg akkor is szólnunk kellene a székelynép nevében. A nemzetiségek már 48 ban megszabadultak ezen teherrel s a szabadság feltő, hazáját hön imadó székelynép meg most is nyőgje a már másokkal rég elfeledett urbéri tizedet?

Egy esepett se csodálkozunk, ha a székely nép pusztul, vesz, kivándorol vagy romlik, ha mi nem segítünk rajta. Ne csodálkozunk azon se, ha minket sem kezdenek megbecsülni, mert a székely közel lát, a közeli tárgyakat észreveszi, de távolra nem szeret nézni. Így jutunk mi is az ő útjába a tized forma képevel s azért minket ű, gyaláz s mi húzzuk a kurtábat.

De tovább már nem bírjuk, tehát csatasorba kell állanunk; kérnünk, követelnünk kell szóval és írásban a székelykepe megváltást. Az egyes gyűléseknek, magánosoknak, kik ez ügyet szívükön viselik, meg kell mozdulniok, hisz kérés és adatok, zörgessetek és megnyitattik.

Országgyűl. képviselőink javarészt mellette voltak a multban, hátha most is találatnak igazán. A székely képviselőknek pedig, ha a székelynépet képviselik, minthogy úgy is van, legközelebbi celjuk ez legyen.

Mi pedig, akik a kepe megváltással megváltódnánk egy nagy nyomorúságtól, ne várjuk azt, hogy a sült galamb szájunkba repüljön, hanem annak elkészítését sietessük azáltal, hogy azt állandóan napirenden tartjuk. Lehet a mi munkánk is édes a gyümölcse s lesz is, ha mindnyájan agítalunk mellette.

G.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. R. Az érdekesebbet s a jobbkat felhasználom, a többi sorsát nem kerül el. Köszönöm nagyon. Kérlek a „prágai kaszárnya szomorú fogságából is”. Hódolat és viszontlátás.

Rendre-sorra. Megrostáltam s ime egy-kettő megmaradt.

H. I. Nagyon messzi eset, ime sokkal aktuálisabb dolgaink vannak. Alkalom adtán meg rövidítve helyet szorított neki. Meleg kézszerítés.

Cs. Róma. Köszönöm a meghívást, majd az ol-tártól küldök memetőt. Köszönöm szives figyelmét. Az O. E. Lapot címére gratis megindítottam. A többi véreinket is sokszor köszöntöm.

Névtelen. A „K” régi számát beküldötte, de azt az illető nem használhatta, kérem címét, hogy vissza küldhessem.

Magyarigen, Beaterce. A kérvény hiányos, teszenek egy lev. lapon a beküldött összeget kimutatni.

Kerekszentpál. Anyai felé annyit nem adhatunk. V. A mai népdalokba a modern találmányok is szerepelnek, mint ez a somogyi nóta is mutatja:

Jaz lapai telefonya-telefonrud de magos
Tejébe jaz porcellán de poros,
Rejé vagon tekerve jaz kutya drót,
Lesejesik mégis leadi a szót.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1910—1911-re.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-től a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A budapest keleti pályaudvar—bruck—királyhidai vonalon.

A Budapestről d. u. 5 óra 15 perckor Győr felé induló gyorsvonat illetve az ehhez csatlakozó Győrről este 8 óra 10 perckor induló személyvonat Bruck-Királyhidán Wien felé nem nyer csatlakozást.

Kőérberek megálló helyen az összes személyszállító vonatok megállása megszüntetettik.

A kisterenye—kisujszállási vonalon.

A Kál-Kápolnáról jelenleg d. u. 12 óra 30 perckor Kisujszállásra induló személyvonat korábban és pedig d. e. 11 óra 49 perckor fog indulni és a Kassa felől érkező gyorsvonathoz nem fog csatlakozni, ellenben Kisujszálláson csatlakozást nyer Budapest felé.

A fűzesabony—egri vonalon.

Az Egerből jelenleg d. e. 10 óra 27 perckor Fűzesabonyra induló személyvonat korábban, s pedig d. e. 9 óra 47 perckor fog indulni és Fűzesabonyban a Budapest felé menő gyorsvonathoz csatlakozást fog nyerni.

A szerencs—hidasnémeti—kassai vonalon.

A Hidasnémetiről jelenleg reggel 4 óra 56 perckor Szerencsre induló vegyes vonat már Kassáról kiindulól fog közlekedni és onnét reggel 3 óra 50 perckor indulni.

A budapest keleti pályaudvar—lawocnei vonalon.

A Miskolcraól d. e. 9 óra 35 perckor Budapest felé induló gyorsvonat Kál-Kápolna állomáson feltételeesen meg fog állni.

A budapest keleti pályaudvar—kassai vonalon.

A Miskolcraól reggel 3 óra 51 perckor, reggel 6 óra 30 perckor és d. u. 1 óra 5 perckor Kassára induló vonatok Abaujszina rakodóhelyen feltételeesen meg fognak állni.

A nagykaroly—zilahi vonalon.

A Zilahról jelenleg reggel 7 óra 38 perckor az új menetrend szerint pedig d. e. 8 óra 24 perckor induló vonat Zilahon csatlakozást nyer Dész felől.

A máramarossziget—aknaszlatinai vonalon.

A Máramarosszigetről d. u. 3 óra 40 p. kor induló és oda d. u. 4 óra 43 perckor visszaérkező vegyes vonat megszüntetettik.

A szatmárnémeti—felsőbányai vonalon.

A Felsőbányáról este 7 órakor Nagybányára induló vegyesvonat megszüntetettik.

A nagykaroly—csapi vonalon.

A Csapról jelenleg reggel 7 óra 15 p. kor az új menetrend szerint pedig d. e. 9 óra 32 perckor induló vonat Csappon csatlakozást nyer Nyíregyháza és Szerencs felől.

Az alvincz—nagyszebeni vonalon.

Nagyszeben és Koneza között a jelenleg hetenkint 3-szor közlekedő Nagyszebenből d. u. 12 óra 25 perckor induló és Nagyszebenbe este 9 óra 50 perckor visszaérkező vegyesvonat megszüntetettik.

A budapest—predeáli vonalon.

A Budapest-nyugoti pályaudvarról este 9 óra 35 perckor induló gyorsvonat Magyaránás állomáson feltételeesen, a Budapest nyugoti pályaudvarról d. u. 2 órakor Kolozsvárra induló és a Kolozsvárról este 9 óra 55 perckor Budapest nyugoti pályaudvarra

érkező gyorsvonat Kissebes állomáson, a Kolozsvárról d. u. 1 óra 50 perckor Budapest nyugoti pályaudvarra érkező gyorsvonat Magyaránás és Kissebes állomásokon, a Budapest nyugoti pályaudvarról d. u. 2 órakor induló kolozsvári gyorsvonat Biharpuspöki állomáson, az összes személyszállító vonatok — a gyorsvonatok kivételével, Harasztos és Szederjes kitérőkön, a Csucsáról reggel 3 óra 57 perckor Nagyváradra induló személyszállító vonat Zichybarlang megállóhelyen, végül a Kolozsvárról d. u. 1 óra 20 perckor Nagyváradra induló személyszállító vonat Eleds megálló 18. sz. órháznál rendszeren megfognak állani.

A püspökladány—szeghalmi vonalon.

A Püspökladány és Biharnagybajom között jelenleg minden hétfőn és csütörtökön is közlekedő személy — illetve személyszállító tehervonat csak a püspökladányi országos vásárok napjain helyeztetik forgalomba.

A székelykocsárd—brassói vonalon.

A Brassórol jelenleg reggel 5 óra 40 p. kor Mádéfalvára induló személyvonat forgalma a mádéfalva-székelykocsárdi vonalrészre is kiterjesztetik és Mádéfalváról d. e. 10 óra 20 perckor fog indulni, Székelykocsárdra pedig este 7 óra 17 perckor érkezni.

A Brassóbol jelenleg d. e. 8 óra 3 perckor Székelykocsárdra induló személyvonat megszüntetettik.

A Csíkszeredáról jelenleg d. u. 4 óra 20 perckor Székelykocsárdra induló személyvonat Brassóbol kiindulól fog és pedig d. e. 10 óra 55 perckor és Csíkszeredáról d. u. 3 óra 8 perckor fog indulni.

A Székelykocsárdról jelenleg d. u. 4 óra 38 perckor Gyergyószentmiklóásra és az este 8 óra 40 perckor Marosvásárhelyre, továbbá a Csíkszeredáról jelenleg reggel 5 óra 45 p. kor Székelykocsárdra, végül a Brassórol jelenleg este 6 óra 17 perckor Mádéfalvára induló személyvonatok korábban fognak indulni.

A marosludas—besztercei vonalon.

A Besztercéről jelenleg d. u. 12 óra 40 perckor Marosludasra és a Marosludasról jelenleg d. u. 5 óra 18 perckor Nagycég-Budatelkére induló személyszállító vonat korábban vagyis d. u. 12 óra 17 perckor, illetve d. e. 4 óra 39 perckor fog indulni.

A mádéfalva—gyimesi vonalon.

A Mádéfalváról jelenleg este 7 óra 9 perckor Gyimesre induló személyszállító vonat helyett új vonat helyeztetik forgalomba, mely Mádéfalváról reggel 6 óra 10 perckor indul és Gyimesre d. e. 10 óra 12 perckor érkezik.

A sepsiszentgyörgy—bereczki vonalon.

A Bereczkről jelenleg reggel 6 órakor Sepsiszentgyörgyre induló személyvonat helyett d. e. 8 óra 20 perckor új vonat indulni, mely Sepsiszentgyörgyre d. e. 11 óra 50 perckor érkezik, míg a Bereczkről jelenleg d. u. 12 óra 18 perckor Sepsiszentgyörgyre induló vonat korábban és pedig 11 óra 40 perckor fog indulni.

A Sepsiszentgyörgyről d. e. 10 óra 11 perckor induló személyvonat helyett d. u. 12 óra 49 perckor új vonat fog indulni, mely Bereczkre d. u. 4 óra 16 perckor fog érkezni.

A küküllőszeg—parajdi vonalon.

A Küküllőszegről jelenleg d. e. 10 óra 21 p. kor Dicsőszentmártonba induló és onnét d. u. 12 óra 23 perckor Küküllőszegre visszainduló személyvonat menetrendje alábbiak szerint változik. Küküllőszegről indul d. e. 9 óra 40 perckor, Dicsőszentmártonba érkezik d. e. 11 óra 2 perckor; az ellenirányban Dicsőszentmártonból indul d. e. 11 óra 17 perckor és Küküllőszegre érkezik d. u. 12 óra 38 perckor, hol Budapest felé közvetlen csatlakozást nyer.

Alapított 1840-ben. 1890-ben állami ezüstéremmel kitüntetve.

Hönig Frigyes

cs. és kir. szabadalmazott haranggyár, ARAD, Rakóczy-utca 11—28.

Ajánlja a hangoknak elő-revaló meghatározásával

saját találmányú cs. és kir. szabadalmazott harangjait, melyekkel igen tetemes súly és armektakarítás eretik elp. u. egy ilyen szabadalmazott 260 kg. súlyu harang hangja egy más reggib szerkezetű 460 kg. harang hangjával egyenlő.

A legújabb ingó renészterű forgatható vasharang felszerelést, melyek a tornyot nem rakodtatják, járásuk oly könnyed, hogy egy gyermek is több harangot húzhat egyszerre.

Regi harangoknak ilyen forgatható könnyen húzható vasszerelésre való átalakítását. — repedt harangoknak újraváló öntését vagy csekély felülízetes mellett való hecszerelését.

Tüzmentes és szilárd vasharang-alványokat.

Több évi szavatolás. Kedvező fizetési feltételek.

Képes árlapot és költségvetést díjmentesen küld.

Szőlő-oltványokat

szálatamerikai sima és gyökere res vesszőket különféle fajokban, fajlisz-taságról jótálva, legduzsabb választékban a márévek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert: **Küküllőmenti első szőlő-oltvány telep.**

TULAJDONOS:

CASPARI FRIGYES.

Medgyes 75. sz. (Nagyküküllő megye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emelőkva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó- nant irásbelleg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Gyermekjáték

a Schicht szappannal való mosás, mel. egyszerre tisztít és fehérít is, s meglakarít minden fíradtságot és megerővelést!

PÁLYAZAT.

A nagyenyedi róm. kath. egyházközség iskolaszéke kántortanítói állásra pályázatot hirdet.

A javadalom áll: 1.) 787 kor. 36 f. az erdélyi rk. Státustól, 2. 1 h. 800 □-öl szántó az egyházközségtől (jöv. 66 kor.) 3.) 1200 □-öl polgári nyíl (szántó) segély a várostól (jöv. 30 kor.) 4.) 5 □-öl tűzifa segély a várostól (jöv. 20 kor.) 5.) évi 420 kor. lakaspénz az egyházközségtől, 6.) és ugyan attól évi 20 kor. kertatalány; 7.) évenként mintegy 50—100 kor. stóla-ból, 8.) Jogosultság esetén korpótlék államsegélyből. Jegyzet. Az 1.) és 2.) alatti tételek számitanak alapfizetésbe, melynek 1200 koronára való kiegészítése államsegély útján most van folyamathban. Az 1.) 2.) és 3.) alattiak után kivetett adókat megválasztói tartozik fizetni.

A k. tanító kötelessége: 1. Az osztalton fiúiskolában tanítani; 2. a kántori teendőket végezni és a különböző iskolákba járó rk. tanulókat egyházi énekkoltatásban részesíteni.

Pályázati határidő. 1910. okt. 4., a mikor a kántorpróba és választás is megfog tartatni. A kérvények a plébániára küldendők.

Rada György,
iskolaszéki elnök.

A csikszentkirályi róm. kath. kántortanítói állás üresedésbe jövén, arra pályázatot hirdet.

Javadalmazása következő: 1. 100 kalangya ősz gabona; értéke 400 kor.; 2.

106 kalangya tavasz; értéke 212 kor.; 3. oszpora 48 kor.; 4. 50 terü fenyű és bükkfa mint fakepe; értéke 150 kor.; 5. favágók munka értéke 30 kor.; 6. stóla 80 kor.; 7. szentmise alapítványból 30 kor.; 8. a községi pénztárból 128 kor.; 9. három hold 807 □-öl szántó; jövedelme 30 kor.; 10. egy hold 1088 □-öl kaszáló; jövedelme 30 kor.; 11. regale kamat 4 kor. 68 fil. Erdős és legeltetési jog. Két szoba, konyha, kamra, gazdasági épületek veteményes kerttel. Mellékjövödelme ki látás. Próbára jelentkezők előnyvel bírnak. A pályázatok határideje október 15.

Csikszentkirály, 1910. október 1.

Az iskolaszék.

A verespataki róm. kath. hitközség kevés nyugdíjat élvező kántorok, esetleg tanítók érdekéért a sekrestyés harangozó állásra pályázatot hirdet. Javadalma évi 360 korona havi részletekben a templom pénztárból. Legkevesebb 300 kor. stóla. Két szobából, konyha és pincéből álló lakás, sertésöl, fásszín és veteményes kert. Írásbeli teendővel 20—25 koronát szereshet havonta. Kötelessége az összes sekrestyés, harangozó teendők végzése, ideértve az egyházi ruhák mosását és az ostsütést is. A pályázatok az illető plébános urak zárt borítékban melléklendő bizonyítványával ellátva október 20-ig alulírothoz küldendők.

Verespatak, 1910. szeptember 23.

Körösy Géza,
lelkész, egyháztanácsi elnök.

FLEISCHER JÁNOS

(Keresztény katolikus cég)
egyházi ruha és reverenda-szabó
PÉCS, Ferenciek-u. 9.

Évek hosszú gyakorlata képesít a legjobb szabású, minőségű és finoman kidolgozott **reverendák és címádák, papi civilöltönyök** előállítására.

Üzletemet első sorban

Egyházi ruhák

készítésére rendeztem be. **Mindennemű egyházi ruhák:** casulák, pluvialek, velumok, baldachinmok, misztráns ruhák, zászlok, lobogók, karingek, álbák, kehelyruhák stb. készíttetnek.

Nem kell sem Budapestre, sem Bécsbe menni. Üzletem **versenyképes** minden pesti vagy bécsi öggel úgy **szabászat, mint ár és minőség** tekintetében. Tessék meggyőződni róla.

Egyházi ruhák javítása olcsón és jól eszközöltekn.

! Költségvetés, árjegyzék ingyen. !
— Személyesen is megjelenek — !

100 évben csak egyszer

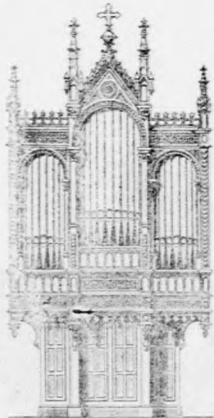
van alkalom gyümölcsfákat és másféle faiskola terméket ily **olcsón és jó minőségben** venni. Senki se mulassza el tehát ezt a kedvező alkalmat, s rendelje meg a szükségeseket **azonnal** az alábbi árjegyzék szerint ameddig a készlet tart. **Gyümölcsfák, Diszcszerjék, Tülevölűfák, Vadoncsák** a faiskola teljes kitakarítása miatt **mélyen** leszállított áron kaphatók.

Caspari Frigyes és Társa

faiskola, Medgyes. Nagyköküllő m.
Árjegyzék kívánatra bérmentve.

BODA JÓZSEF

ORGONA ÉS HARMONIUM ÉPÍTŐ CSIKTAPLOCÁN.

Van szerencsém a főtiszt. papság és a m. t. egyháztanács szíves tudomására hozni, miszerint

Orgona és harmonium építő műhelyemet

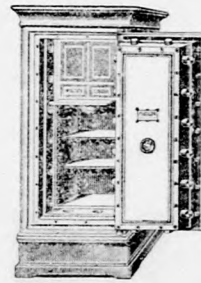
teljesen újonnan rendeztem be, minek utána módomban áll a legnagyobb szabású orgona építését is elvállalni. Bárminemű javításokat és átalakításokat jutányos árban, pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség pártfogását kéri, kiváló tisztelettel
Boda József, orgona és harmonium-építő Csiktaplocán.

ALAPÍTVÁ 1898.

ALAPÍTVÁ 1898.

Magyar gyártmány.

Tudvalevő, hogy minden egyháznak tűzmentes szekrényt kell szereznie. Amely egyháznak még eddig nincs tűzmentes szekrénye, forduljon bizalommal :::

METEOR

pénzszekrény- és tresorgyárhoz

■■■■ Budapest, VI. Gömb-utca 59. ■■■■

Mintatelep V. Marokkoi-u. 4.,

hol a legegyszerűbbtől a legkomplikáltabb tűz és betörésmentes szekrények kaphatók.

Az Erdélyegyházmegyei központi alapítványi pénztár Gyulafehérvár, a Veszprémi püspökség és a Szent-István-Társulat Budapest stb. szállítói.

Árjegyzék díjmentesen küldeték. ■■■■ Telefon 103—71.